

Verstandelijke beperking en dwang: wat is het en kan het behandeld worden?

27 mei 2025

DOCENT: Els Ronsse

INHOUD: Routines en herhaling komen veel voor bij mensen met een verstandelijke beperking. Wanneer kun je nu spreken van dwang of een dwangstoornis? In deze studiedag komt ook aan de orde welke opties er zijn voor behandeling en ondersteuning.

TIJDSDUUR: een studiedag op 27 mei van 9:30 tot 16:30

LOCATIE: Utrecht

ACCREDITATIE: Accreditatie wordt aangevraagd bij het NIP K&J / NVO OG (geldt indien toegekend ook voor het SKJ)

INVESTERING: 290,00 p.p. inclusief koffie, thee en lunch. FORTIOR is vrijgesteld van BTW vanwege een CRKBO registratie

Inleiding

- Heb jij ook cliënten met een verstandelijke beperking die zich vastklampen aan routines en herhaling?
- Zie jij ook dat sommige van jouw cliënten daarin vastlopen en een beperkt leven leiden?
- Zou jij ook graag deze cliënten willen helpen om een rijker en bevredigend leven te leiden?

Dwang of ritueel?

Routines en herhaling bieden een gevoel van veiligheid en voorspelbaarheid, vooral voor personen met een beperking. Deze gestructureerde patronen kunnen echter ook beperkend werken, waardoor iemands vrijheid wordt ingeperkt. Herhalingsgedrag manifesteert zich vaak in nauwgezette rituelen en kan een bron van comfort zijn. Het is echter wel belangrijk om te herkennen wanneer dergelijk gedrag overgaat in een obsessieve-compulsieve stoornis, ook wel dwangstoornis genoemd.

In deze dag leer je meer over wanneer je spreekt van dwang, een tic, herhaling en/of routine. Je hoort meer over wat de functie is van deze gedragingen voor de cliënt. Ook word je geïnformeerd over opties voor behandeling en ondersteuning. En in welke situaties dit nodig is.

Inhoud van de studiedag

Tijdens deze studiedag komen de volgende thema's aan bod

- Het verschil tussen een tic, herhaling en routine of dwang
- De functie en voordelen van dwangmatig gedrag voor de cliënt
- Wanneer spreek je van een obsessieve-compulsieve stoornis
- Wat gebeurt er in de hersenen (neurologie)
- Diverse neurologische stoornissen
- Wanneer is professionele hulp nodig
- Welke behandelopties zijn er

De theorie uit deze studiedag wordt gekoppeld aan casussen uit de praktijk van de deelnemers.

Leerdoelen

Na afloop van de studiedag:

- Kent de deelnemer het verschil tussen een tic, de neiging tot routine en/of rituelen en een dwangstoornis.
- Weet de deelnemer wat de functie is voor de cliënt van dwangmatig gedrag, zoals herhaling en / of routine
- Kan de deelnemer herkennen wanneer dwangmatig gedrag disproportioneel en disfunctioneel wordt. De deelnemer kan zo beter inschatten wanneer behandeling noodzakelijk is.
- Is de deelnemer op de hoogte van verschillende mogelijkheden voor behandeling van cliënten met dwang of een dwangstoornis

Cliëntgroep

De inhoud van de studiedag heeft betrekking op kinderen, jongeren en volwassenen met een lichte, matige of verstandelijke beperking en eventueel autisme.

Doelgroep

De inhoud van de studiedag heeft betrekking op psychologen, orthopedagogen, therapeuten, verpleegkundigen en begeleiders die werken in de gehandicaptenzorg, speciaal onderwijs, GGZ of jeugdzorg.

Docent

Els Ronsse is een Belgische klinisch psychologe en psychotherapeute, gespecialiseerd in autisme en emotionele ontwikkeling. Ze studeerde in 1995 af aan de Universiteit Gent in klinische psychologie en volgde daarna een integratieve psychotherapieopleiding.

Els heeft meer dan vijftien jaar ervaring als orthoagoog, waarbij ze werkte met mensen met een verstandelijke beperking en autisme. In 2000 opende ze haar eigen praktijk, PsySense, gericht op mensen met autisme en een normale begaafdheid. Naast individuele begeleiding biedt ze ook supervisie en vorming aan rond thema's die met autisme en/of verstandelijke beperking te maken hebben.

Ze is voorzitter van de Vlaamse Regiegroep SENS-EO, een netwerk dat zich richt op de ontwikkeling en verspreiding van kennis over emotionele ontwikkeling bij mensen met een verstandelijke beperking. Els is ook actief betrokken bij de ACTrajecten georganiseerd door Autisme Centraal. Els is lid van NEED (Network of Europeans on Emotional Development).

Vorbereiding en studiebelasting

De studiedag is te volgen zonder voorbereiding. De studiebelasting bestaat uit het aantal contact uren. In dit geval is dat 6 uur.

Accreditatie

Accreditatie wordt aangevraagd bij:

- Accreditatiebureau NIP K&J / NVO OG
- Het SKJ neemt de accreditatie van NIP K&J / NVO OG over

Accreditatiepunten krijgen voor elders geaccrediteerde training

Veel beroepsverenigingen zoals V&VN (voor VSR) en Registerplein geven hun leden de mogelijkheid om zelf “elders geaccrediteerde scholing” op te geven en zo punten bij te schrijven. Informeer over deze mogelijkheid bij je beroepsvereniging.

Verzoek tot het aanvragen van accreditatie

Heb je een andere accreditatie nodig dan hierboven staat vermeld? Stuur dan een bericht naar inschrijvingen@fortior.info met de vraag of de gewenste accreditatie kan worden aangevraagd. FORTIOR zal je dan expliciet laten weten of de accreditatie wel of niet zal worden aangevraagd.

Certificaat

FORTIOR reikt aan het eind van de dag certificaten uit. Op het certificaat staan de accreditaties en hun ID-nummers vermeld.

Voor sommige registers van beroepsverenigingen, zoals bij NIP K&J / NVO OG, kwaliteitsregister Paramedici, KNGF, Register Vaktherapie en Registerplein, voert FORTIOR de presentie in. Hiervoor hebben wij het nummer nodig waarmee je in het register bent ingeschreven.

Ga voor meer informatie en inschrijven naar www.fortior.info/verstandelijke-beperking-en-dwang of scan de QR code hieronder

